

การประเมินความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่นของตนเอง
เปรียบเทียบข้อมูลจากบันทึกการประเมินตนเอง และผลสอบในชั้นเรียน
Self-assessment of Japanese Language Ability in
Comparison with self-assessment Record and Test Scores

ฟูมิยาซึ มาเอโนะ¹ และนัทธมน ตั้งบุญธินา²

Fumiyasu Maeno¹ and Nattamon Tangboontina²

^{1,2}อาจารย์ สาขาศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

fmaeno@live.jp, and nimtina@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีจัดกิจกรรมการประเมินตนเองในวิชาสนทนาภาษาญี่ปุ่นระดับต้นโดยได้แนวคิดหลักจากกระบวนการการประเมินมาจากงานวิจัยของ Kajita คือ 1.การกำหนดให้ตนเองเป็นเป้าหมายและประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมา 2.การประเมินซึ่งกันและกัน 3.การคิดวิเคราะห์ 4.เกิดความรู้สึกต่อตนเอง 5.การตัดสินใจพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมการประเมินตนเองทั้งก่อนและหลังชั่วโมงเรียนในระยะเวลาหนึ่งภาคการศึกษาเป็นการประเมินโดยเปรียบเทียบกับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งนำมาจากการบันทึกเสียงและวีดิทัศน์ บันทึกกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียน เช่น การแสดง บทบาทสมมุติ การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การกล่าวสุนทรพจน์ เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับกระบวนการ 5 ข้อดังกล่าว สามารถกำหนดพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม และมีการพัฒนาความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ส่วนผู้เรียนที่ไม่มีพฤติกรรมสอดคล้องบางคนไม่มีการพัฒนาที่โดดเด่น บางคนมีการพัฒนาหยุดชะงักลง จากผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่า การประเมินตนเองโดยการทำความเข้าใจความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นและวิธีการศึกษาของตนเองได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น จะทำให้การพัฒนาความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การประเมินตนเอง การประเมินซึ่งกันและกัน การตัดสินใจพัฒนาตนเอง ผลสอบในห้องเรียน

Abstract

This research was held in Japanese conversation class for one semester through self assessment activities. The assessment process was based on Kajita's [1] research whose the objectives was focus on 1. Self - assessment 2. Peer assessment 3. Critical thinking 4. Self emotional feelings and 5. Self - developing decision. Self-assessment form was provided to assess students' performance in before and after class in a period of one semester and comparison with actual abilities of the students, taken from audio and video recording activities such as role-play, presentation and speech. The results showed that students, who behaved in accordance to the objectives were able to determine the appropriate guide to develop themselves in learning Japanese and their Japanese language abilities increased accordingly. On the other hand, some students who did not have consistent behavior did not develop, while some students' development halted. The research results showed that self-assessment by understanding self-Japanese language ability and self learning process accurately could help to develop the Japanese proficiency continuously.

Keywords : Self - assessment, Peer assessment, Self - developing decision, Class test result

1. บทนำ

จากผลสำรวจของ Japan Foundation [1] พบว่าตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006 ถึง ค.ศ. 2009 สถาบันสอนภาษาญี่ปุ่น ผู้สอน และนักเรียนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นทั่วโลก มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ในไทยแม้พบว่าจำนวนนักเรียนนักศึกษาจะเพิ่มขึ้น แต่จำนวนสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นกลับลดลง อีกทั้งเมื่อเทียบในภาพรวมระดับนานาชาติแล้ว การศึกษาภาษาญี่ปุ่นในไทยยังคงมีปัญหาเรื่องจำนวนผู้สอนไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สัดส่วนของจำนวนผู้สอนและนักเรียนต่างกันอย่างมาก ด้วยเหตุนี้หากการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในไทย ยังคงมีแนวโน้มเช่นนี้ต่อไป ผู้สอนหนึ่งคนจะรับผิดชอบนักเรียนจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆซึ่งถือเป็นอุปสรรคต่อการสอนภาษา เพราะการใส่ใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิดเป็นสิ่งสำคัญ สถาบันที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ก็เช่นเดียวกัน โดยปกติห้องเรียนหนึ่งห้องจะมีนักศึกษาจำนวนมาก (ตั้งแต่ 20 ถึง 50 คน) ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนก็ย่อมมีความแตกต่างกัน ถึงแม้ผู้สอนต้องการดูแลทุกคนให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน แต่ก็มีบางครั้งที่ไม่สามารถสอดส่องดูแลได้ทั่วถึง จากประสบการณ์การสอนพบว่าผู้เรียนมีปัญหาที่มีลักษณะแตกต่างกัน เมื่อสังเกตในห้องเรียนพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นแบ่งได้เป็น 2 หัวข้อหลัก

1. พบว่ามีผู้เรียนบางคนกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อให้ได้ผลการเรียนดี

วัตถุประสงค์ดั้งเดิมของการศึกษาภาษาญี่ปุ่นคือ เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น แต่กลับพบว่า มีผู้เรียนในชั้นเรียนบางคนที่มีวัตถุประสงค์หลักในการเรียนเพียงเพื่อให้ได้ผลการเรียนดีเท่านั้น ไม่ได้มุ่งเพื่อต้องการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นเมื่อมีการมอบหมายงานในห้องเรียนผู้เรียนบางคนจะลอกเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เก่งกว่าภาษาญี่ปุ่นกว่า หรือในขณะที่ฝึกการสนทนา หากได้ตอบไม่ได้ก็จะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนที่อยู่ใกล้ๆ และใช้วิธีพูดตามคำพูดที่เพื่อนคิดเท่านั้น พฤติกรรมเหล่านี้จะแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนดังกล่าวไม่ได้พยายามพัฒนาทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่นของตนเองแต่อย่างใด หากเป็นการสนใจเพียงผลคะแนนที่จะได้ ซึ่งพฤติกรรมนี้อาจเป็นแนวโน้มเกิดทุจริตในการสอบ และยังมีผู้เรียนที่มีพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นอยู่ไม่น้อย อาจเป็นเพราะผู้เรียนเหล่านั้นคิดว่า ไม่ว่าจะอย่างไรก็มีคนคอยช่วยเหลือ จึงไม่จำเป็นต้องพยายามเรียนรู้ด้วยตนเองก็ได้ ส่วนทางด้านคนช่วยเหลือ ก็อาจคิดเพียงว่านี่เป็นสิ่งที่ควรทำ เพราะเป็นการช่วยเหลือเพื่อนที่เดือดร้อน

2. พบว่าผู้เรียนบางคนไม่มั่นใจในความสามารถของตนเอง ในการเรียนภาษาสิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือ ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง แต่จากชั้นเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบกลับพบว่า มีผู้เรียนบางส่วนที่รู้สึกท้อถอยทันทีที่พบอุปสรรค อีกทั้งมีการประเมินความสามารถตนเองต่ำ รวมถึงหมดความเชื่อมั่นในตัวเองด้วย หรือผู้เรียนบางคนคอยแต่เปรียบเทียบกับความสามารถของตัวเองกับเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่า ทั้งๆ ที่ตนเองก็มีการพัฒนามากขึ้นแต่กลับไม่รู้ตัว ผู้เรียนบางคนใช้ระดับความสามารถตนเองที่ต่ำกว่าเพื่อนเป็นที่ตั้ง มุ่งเป้าเพียงต้องการให้ตนเก่งกว่าเพื่อน และหากผลที่ออกมาคือไม่สามารถชนะเพื่อนได้ในทุกครั้ง สุดท้ายอาจจะทำให้ความมั่นใจในตัวเองลดต่ำลงไป และยิ่งเป็นผู้เรียนแบบข้อ 1. ที่มีแนวโน้มขอความช่วยเหลือจากเพื่อนบ่อยครั้ง ก็จะทำให้พัฒนาการด้านภาษาญี่ปุ่นที่ควรจะสูงขึ้นเมื่อได้เรียนเพิ่มขึ้นกลับหยุดชะงักลงก็เป็นไปได้

งานวิจัยชิ้นนี้กำหนดให้ผู้เรียนที่มีพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยนำกระบวนการประเมินตนเองของ Kajita [2] มาใช้กับผู้เรียนกลุ่มนี้ กระบวนการประเมินตนเองของ Kajita [2] ได้กล่าวไว้ว่า 1) “การกำหนดให้ตนเองเป็นเป้าหมาย และมีการประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมา” โดย “ย้อนกลับไปพิจารณาตนเองและสังเกตตนเองในแบบของตนเอง” 2) “การประเมินซึ่งกันและกัน” จะทำให้ “สามารถรับรู้ความเป็นตัวเองได้โดยไม่ต้องคิดส่วนตัว เป็นการประเมินจากพื้นฐานความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา” 3) “การคิดวิเคราะห์” จะทำให้สามารถมองเห็นมุมอื่นๆ ของตนเอง ที่ตนเองไม่เคยรู้ตัวมาก่อน ทำให้รับรู้ถึงปัญหาได้อย่างชัดเจน” 4) “เกิดความรู้สึกต่อตนเอง” เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดีใจ ท้อแท้ เจ็บใจ เสียใจ เป็นต้น เป็นจุดเริ่มต้นของความรู้สึกอยากพัฒนา อยากแก้ไขข้อบกพร่องของตัวเอง ฯลฯ ผู้สอนจำเป็นต้องชี้แนวทางโดยการแนะนำและคอยพูดให้กำลังใจอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนมีแนวโน้มที่ต่ำลง และ 5) “การตัดสินใจพัฒนาตนเอง” ก็จะทำให้สามารถเข้าใจชัดเจนว่าปัญหาของตนเองที่เกิดขึ้นในขณะนั้นคืออะไรผู้วิจัยจึงจัดทำสมุดประเมินตนเอง ขึ้นมาซึ่งเนื้อหาอ้างอิงมาจากหลักการประเมินตนเองของ Kajita [2] โดยผู้วิจัยมอบหมายให้ผู้เรียนบันทึกในสมุดเล่มนี้ทุกครั้งที่ในช่วงโมงเรียนภาษาญี่ปุ่น และทำการเปรียบเทียบการประเมินตนเองของผู้เรียนกับผลการเรียนที่เกิดขึ้นจริง เพื่อวิเคราะห์ต่อไป

2. สมมุติฐาน

รวีวรรณ ชินะตระกูลและคณะ[3] ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ศึกษาโดยใช้แบบสอบถามและมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษากว่า 102 คน พบว่าตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 มีจำนวน 2 ตัวแปรคือ พื้นความรู้เดิม เพราะความรู้เดิมช่วยให้การเรียนรู้ความรู้ใหม่ได้เร็วขึ้น และรายได้ของครอบครัว เพราะผู้เรียนที่มีรายได้ครอบครัวต่ำจะเกิดความวิตกกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายและส่งผลกระทบต่อผลการเรียนในระดับปริญญาโท ทั้งตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนทั้ง 2 ตัวนี้ เป็นตัวแปรที่เป็นพื้นฐานที่มีมาแต่เดิมของผู้เรียน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาตัวแปรด้านกระบวนการทางความคิดของผู้เรียนระหว่างการเรียน ที่น่าจะมีผลต่อความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่น โดยใช้สมุดประเมินตนเองเป็นเครื่องมือในการพิสูจน์ถึงแนวโน้มการแก้ปัญหาที่พบเจอในชั้นเรียนภาษาญี่ปุ่นที่รับผิดชอบโดยมีสมมุติฐานดังนี้

1. “กำหนดให้ตนเองเป็นเป้าหมายและประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมา” จากการประเมินตนเองทุกครั้ง จะทำให้ผู้เรียนรู้ถึงปัญหาและสิ่งที่ต้องแก้ไขของตนเอง
2. “ประเมินซึ่งกันและกัน” เมื่อบอกสิ่งที่ต้องแก้ไขหรือการตัดสินใจให้คู่สนทนาของตนรับรู้ จะเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้รับความคิดเห็น คำแนะนำจากคู่สนทนาของตน
3. “คิดวิเคราะห์” หลังจากบันทึกการประเมินก็จะเป็นการคิดวิเคราะห์เป็นการสร้างโอกาสให้คิดว่าต่อจากนี้ไปควรทำอะไร
4. “เกิดความรู้สึกต่อตนเอง” เมื่อได้รับคำชม หรือคำแนะนำจากเพื่อนหรือผู้สอน จะเกิดความรู้สึกต่อตนเองและจะนำไปสู่การตระหนักถึงสิ่งที่ต้องแก้ไขได้อย่างแท้จริง
5. “ตัดสินใจพัฒนาตนเอง” เมื่อรู้ถึงปัญหาในขณะนี้ ก็จะสามารถกำหนดสิ่งที่ต้องแก้ไขของตนเอง
6. เมื่อผู้เรียนประเมินตนเองตามกระบวนการการประเมินตนเองทั้ง 5 ข้อข้างต้นแล้ว จะสามารถพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่นได้

2.1 กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้จัดขึ้นในชั้นเรียนภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มวิชาภาษาญี่ปุ่น สาขาศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 (ตั้งแต่ต้นเดือนมิถุนายนถึงต้นเดือนตุลาคม) กลุ่มตัวอย่างการวิจัยคือผู้เรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 21 คน ระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นคือ ตั้งแต่

เริ่มเรียนถึงระดับ N4 ของ The Japanese-Language Proficiency Test หรือ JLPT [4] วัตถุประสงค์การเรียนคือสนใจที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมญี่ปุ่น (รวมถึงวัฒนธรรมย่อย), ต้องการงานที่ใช้ภาษาญี่ปุ่น, อายากพูดคุยกับชาวญี่ปุ่น เป็นต้น

3 ระเบียบวิธีการวิจัย

ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้ลงเรียนวิชาไวยากรณ์ขั้นต้น และวิชาการสนทนาเป็นวิชาที่ได้ฝึกฝนไวยากรณ์ที่เรียนจากวิชาไวยากรณ์ โดยจัดกิจกรรมการประเมินตนเองเปรียบเทียบกับผลการเรียนในวิชานี้ วิชาไวยากรณ์ เรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมงรวมทั้งหมดเป็น 14 ครั้ง 42 ชั่วโมง ผู้สอนคืออาจารย์ชาวไทย ไวยากรณ์ที่สอนจะเป็นหัวข้อตามหนังสือเรียน [5] วิชาการสนทนา เรียนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมดเป็น 28 ครั้ง 56 ชั่วโมง ผู้สอนคืออาจารย์ชาวญี่ปุ่น กิจกรรมเพื่อการฝึกฝนในวิชาสนทนาคือ

- การแสดงบทบาทสมมติหรือ role play การนำเสนอเรื่องหรือบทความที่ได้อ่านมา การแนะนำเพลงญี่ปุ่น การกล่าวสุนทรพจน์ การฟัง การฝึกการออกเสียง กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เป็นการฝึกการสนทนาโดยให้ผู้เรียนจับคู่ เขียน role card หรือบัตรเขียนสถานการณ์ให้ใช้ไวยากรณ์ตามหัวข้อที่เรียนมาจากบทเรียนในหนังสือเรียน วัตถุประสงค์ที่ให้ผู้เรียนเขียน role card คือ เพื่อเข้าใจและจดจำหัวข้อที่เรียนมา และคิดหาวิธีนำมาใช้ในชีวิตจริง จากนั้นสุ่มเลือกผู้เรียน 1 คู่ และให้ทั้งคู่สนทนาตามสถานการณ์ที่ผู้เรียนคู่ที่ถูกเลือกคิดขึ้น จากการที่ให้สนทนาตาม role card ที่ให้ผู้เรียนดูก่อนสนทนาจริง และผู้สอนทำการบันทึกเสียงและวิดีโอขณะที่ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ วัตถุประสงค์การแสดงบทบาทสมมติอ้างอิงจาก Noda [6] คือการฝึกไหวพริบ “การตัดสินใจตามสถานการณ์ในขณะนั้น”

- การนำเสนอเรื่องหรือบทความที่ได้อ่านมา เป็นการนำเสนอเรื่องจากบทความในหนังสือเรียน [7] มาแนะนำ
- การนำเสนอเพลงญี่ปุ่นเป็นการนำเพลงภาษาญี่ปุ่นที่ผู้เรียนชื่นชอบมาแนะนำ ซึ่งทั้งสองอย่างเป็นการนำเสนอโดยจับคู่และใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยท์ (Power Point) นำเสนอหน้าชั้นเรียน
- การกล่าวสุนทรพจน์เป็นการมอบหมายให้นักเรียนทุกคนพูดหน้าชั้นเรียน
- การฟังซีดีสื่อการสอน [8] พูดตามสิ่งที่ได้ยินทันทีโดยอ่านตัวอักษรไปพร้อมกัน หรือเรียกว่าวิธี Parallel reading

และพูดตามสิ่งที่ได้ยินทันทีโดยไม่ดูตัวอักษร หรือเรียกว่าวิธี Shadowing ซึ่ง Tamai [9] ได้นำเสนอวิธี Shadowing ในการช่วยพัฒนาทักษะด้านการพูดตามเสียงที่ได้ยิน ทักษะการสร้างเสียงภายในหัวก่อนที่จะเปล่งออกมาเป็นคำพูด และทักษะ Phonological loop หมายถึงกระบวนการจำคำศัพท์ที่เพิ่งได้ฟังที่เกิดจากจิตใต้สำนึกและเป็นความจำระยะสั้น การฝึกทักษะการฟังและออกเสียงภาษาญี่ปุ่นเหล่านี้ เป็นการฝึกที่มีลักษณะเฉพาะ Kohno [10] ได้นำมาใช้ในการสร้างหนังสือเรียน

การประเมินตนเอง เริ่มจากแจกสมุดประเมินตนเอง และให้บันทึกในชั้นเรียนทุกครั้งตอนเริ่มและตอนก่อนเลิกเรียน ในช่วงวัตถุประสงค์ ให้บันทึกสิ่งที่อยากทำให้สำเร็จในวันนั้นๆ และในช่วงผลที่ได้ ให้ประเมินว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ หลังเลิกเรียนผู้วิจัยรวบรวมสมุดคืน และเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นข้อความที่ให้กำลังใจ หรือแสดงความเห็นด้วยกับสิ่งที่ผู้ประเมินบันทึก เพื่อให้เกิดความรู้สึกต่อตนเอง

กิจกรรมการประเมินตนเองในห้องเรียนนี้ ได้ผลใกล้เคียงกับ Nakamura, Ogaza, Saiki [11] ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนต่อเนื่อง และการพัฒนาความสามารถด้านการสนทนาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับกลางจำนวน 43 คน โดยใช้วิธีการประเมินจากผู้สอนในห้องเรียน และการประเมินตนเองของผู้เรียน พบว่ามีนักเรียนบางส่วนคิดที่จะพัฒนาการเรียนของตนด้วยตนเอง แต่ก็มีบางส่วนที่ไม่คิดพัฒนาตนเองสาเหตุที่พบคือ ผู้สอนออกความเห็นหลังจากจบกิจกรรมการสนทนาบ่อย นอกจากนี้ผู้เรียนไม่เข้าใจถึงความหมาย ความสำคัญของการประเมินอย่างถ่องแท้ ซึ่งข้อแตกต่างระหว่างวิธีวิจัยของ Nakamura, Ogaza, Saiki [11] และงานวิจัยชิ้นนี้มีทั้งหมด 4 ข้อ คือ งานวิจัยชิ้นนี้ 1. มีการแสดงความเห็นจากคู่สนทนา 2. สามารถตรวจสอบความสามารถผู้เรียนได้จากเสียงบันทึกและวีดิทัศน์ 3. ผู้เรียนมีโอกาสตอบคำถามเพิ่มเติมของผู้สอนในภายหลังได้ด้วย 4. ผู้เรียนเข้าใจความหมาย วิธีการประเมินตนเอง ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษาตามหัวข้อเหล่านี้

การประเมินผลการเรียน ผู้สอนเก็บคะแนนการสอบกลางภาคและปลายภาคของผู้เรียน เพื่อใช้เปรียบเทียบกับบันทึกการประเมินตนเอง โดยเก็บคะแนนกลางภาคคิดเป็น 25% ปลายภาคคิดเป็น 25 % เท่ากัน และหัวข้อในการทดสอบเหมือนกันคือ ทดสอบการฟัง และทดสอบการแสดงบทบาทสมมติ

การทดสอบการฟังคะแนนเต็ม 55 คะแนน แบ่งเนื้อหาเป็นทดสอบด้านไวยากรณ์ ซึ่งนำเนื้อหาไวยากรณ์มาจากหนังสือเรียนที่ใช้ในวิชาไวยากรณ์และทดสอบการฟังสถานการณ์ต่างๆ ลักษณะข้อสอบมีรูปแบบดังนี้ 1. ข้อสอบตัวเลือก 2. ข้อสอบถูกผิด 3. ข้อสอบถามตอบ ทดสอบการแสดงบทบาทสมมติคะแนนเต็ม 10 คะแนน ทดสอบโดยให้ผู้เรียนสวมหีบ Role Card 2 ใบจากจำนวน 50 - 70 ใบ (สอบกลางภาค 50 ใบ สอบปลายภาค 70 ใบ) ซึ่งเป็น Role Card ที่ผู้เรียนเขียนขึ้นในช่วงเรียน เมื่อหีบแล้วผู้เรียนต้องสนทนาตามสถานการณ์ที่เขียนใน Role Card โดยมีผู้สอนเป็นคู่สนทนา ระหว่างการสนทนามีการบันทึกวีดิทัศน์เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมินคะแนน วิธีการประเมินผู้สอนจะดูบันทึกวีดิทัศน์และลงคะแนนในตารางให้คะแนนดังตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางให้คะแนนทดสอบการแสดงบทบาทสมมติ

ロールプレイ評価シート แผนการประเมิน Role playing	
1. ロールプレイの課題を達成できたか。	นักศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ตามหัวข้อของการสอบบทบาทสมมติได้หรือไม่
2. 表現を正確にスムーズに果たせたか。	นักศึกษาสามารถใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่
3. 会話の流れを自分で作ることができたか。	นักศึกษาสามารถดำเนินการสนทนา ตามหัวข้อที่ได้หรือไม่
4. コミュニケーションがうまくいかなかったときの対応の仕方	นักศึกษาสามารถในการแก้ไขสถานการณ์ระหว่างสนทนาที่ไม่ต่อเนื่อง อาจเป็นสาเหตุจากความเข้าใจไม่ตรงกันในระหว่างการสนทนาและสามารถทำให้การสนทนา นั้นๆ ดำเนินต่อไปอย่างราบรื่นได้หรือไม่
5. 表情や顔の動きなどの非言語行動、相手や状況に合わせた話し方	นักศึกษาสามารถแสดงวจนภาษา เช่น ในระหว่างการสนทนา นักศึกษาสามารถแสดงออกทางอารมณ์ สีหน้า และกริยาท่าทาง ได้อย่างสอดคล้องกับหัวข้อที่ได้รับหรือไม่

หลังจากที่ได้ข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนทั้ง 21 คนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลนั้นมาเปรียบเทียบกับข้อมูลในบันทึกการประเมินตนเอง เพื่อดูว่าผลการเรียนสอดคล้องกับข้อมูลในบันทึกหรือไม่

4. คำถามวิจัย

การใช้สมุดประเมินตนเองจะสามารถแก้ปัญหาได้หรือไม่ นั้นพิสูจน์ด้วยกระบวนการต่อไปนี้

1. กำหนดให้ตนเองเป็นเป้าหมายและประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมา จากทุกครั้งที่มีการประเมินตนเองจะสามารถทำให้รู้ถึงปัญหาและสิ่งที่ต้องแก้ไขได้หรือไม่
2. ประเมินซึ่งกันและกัน เมื่อบอกสิ่งที่ต้องแก้ไขหรือการตัดสินใจให้คู่สนทนาของตนรับรู้ จะเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้รับความเห็น คำแนะนำจากคู่ของตน จะเป็นช่วยการประเมินซึ่งกันและกันได้หรือไม่
3. การคิดวิเคราะห์เป็นการสร้างโอกาสให้คิดว่าต่อจากนี้ไปควรทำอะไรได้หรือไม่
4. เกิดความรู้สึกต่อ

ตนเอง เมื่อได้รับคำชม หรือคำแนะนำจากเพื่อนหรือผู้สอนจะเกิดความรู้สึกต่อตนเอง และจะนำไปสู่การตระหนักถึงสิ่งที่ต้องแก้ไขได้อย่างแท้จริงได้หรือไม่ 5. การตัดสินใจพัฒนาตนเอง เมื่อรู้ถึงปัญหาในขณะนี้ ก็จะสามารถกำหนดสิ่งที่ต้องแก้ไขของตนเองได้หรือไม่

5. ผลการวิจัย

เปรียบเทียบระหว่างเนื้อหาในสมุดประเมินตนเองกับความสามารถที่แท้จริงซึ่งมีการวัดผลโดยใช้ผลคะแนนสอบกลางภาค และปลายภาค

ในช่วงโมฆะสุดท้ายของภาคการศึกษาได้รวบรวมสมุดประเมินตนเองคืน และตรวจสอบเนื้อหา จึงทราบว่า มีผู้เรียนบางส่วนที่มีกระบวนการประเมินสอดคล้องกับกระบวนการประเมินของ Kajita [1] ทั้ง 5 ข้อ แต่ก็มีบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับกระบวนการทั้ง 5 ข้อเลย ทั้งนี้จะขอยกตัวอย่างการประเมินตนเองของนักศึกษา A เพื่อตรวจสอบว่ามีกระบวนการที่สอดคล้องกันอย่างไร

5.1 การวิเคราะห์การประเมินของนักศึกษา A

แรงจูงใจในการเรียนภาษาของนักศึกษา A คือ ต้องการอ่านหนังสือการ์ตูนภาษาญี่ปุ่นได้

ในหัวข้อวัตถุประสงค์การเรียนรู้วันนี้เป็นวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้นก่อนเรียน ได้กำหนดไว้ว่าสามารถฟังภาษาญี่ปุ่นเพื่อเข้าใจเนื้อหาในช่วงโมฆะเรียน และในหัวข้อการตัดสินใจพัฒนาตนเองคือ เพื่อสนทนาภาษาญี่ปุ่นได้ ซึ่งในวันที่ทำการบันทึกมีกิจกรรม การแสดงบทบาทสมมุติ และเมื่อเปรียบเทียบโดยมีข้อมูลจากภาพเคลื่อนไหวที่บันทึกไว้เป็นข้อมูลความสามารถที่แท้จริงแล้วนั้นพบว่า นักศึกษา A ไม่สามารถฟังแล้วทำความเข้าใจคำพูดของเพื่อน และพูดผิด ซึ่งจะตรงกับเนื้อหาในบันทึกในส่วนผลที่ได้ที่เขียนไว้ว่าไม่เข้าใจภาษาญี่ปุ่นของเพื่อน เรียกได้ว่ามีกระบวนการที่สอดคล้องกับข้อ 1. คือ การกำหนดให้ตนเองเป็นเป้าหมายและประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมาอีกทั้งในส่วนของการคิดเห็นของเพื่อนมีการเขียนให้กำลังใจ ซึ่งตรงกับข้อ 2. การประเมินซึ่งกันและกัน นอกจากนี้เมื่อนักศึกษา A ได้อ่านความคิดเห็นของเพื่อนแล้วเกิดความรู้สึกต่อตนเองซึ่งตรงกับข้อ 4 ส่วนข้อ 3. การคิดวิเคราะห์นั้น จะสอดคล้องกับในบันทึกที่เขียนว่ายังเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ไม่ดี หรือยังฟังแล้วไม่เข้าใจ ข้อ 5. การตัดสินใจพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับที่เขียนในวัตถุประสงค์ต่อไปว่าจะสนทนาได้ ตารางต่อไปนี้เป็นเนื้อหาที่บันทึกในสมุดประเมินตนเองในการเรียนครั้งที่ 13 โดยเลข ① - ⑤ ในตารางแสดงขั้นตอนในกระบวนการประเมินตนเองทั้ง 5 ข้อ

ตารางที่ 2 บันทึกในสมุดประเมินตนเองในการเรียนครั้งที่ 13 ของนักศึกษา A

今日の授業目標シート(ส่วนแรกเป้าหมายของวันนี้ ก่อนเรียน)	
1. あなたの今日の目標は何ですか。(เป้าหมายของการเรียนในวันนี้คืออะไร)	今日は日本ごをべんきょうすることをわかります。(เข้าใจภาษาญี่ปุ่นที่เรียนในวันนี้) ①
2. その目標のために、なにをするつもりですか。(ตั้งใจทำอะไรให้เป้าหมายวันนี้สำเร็จ)	日本ごをききます。(ฟังภาษาญี่ปุ่น) ①
ここで、あなたが書いたものをほかの人に読んでもらって、コメントをもらいましょう。(เมื่อตอบคำถามด้านบนแล้ว ให้เพื่อนอ่านและเขียนคอมเมนต์ด้านล่าง)	
友達のコメント(คอมเมนต์ของเพื่อน)	がんばってください(สู้ๆนะ) ②
3. 友達のコメントを読んで、どう思いますか(รู้สึกอย่างไรหลังจากอ่านคอมเมนต์ของเพื่อน)	いいコメントですね。(เป็นคอมเมนต์ที่ดีนะ) ③
4. 今日の目標を隣の人に見せてください(ให้เพื่อนอ่านเป้าหมายของวันนี้)	
振り返りシート(ส่วนหลังทบทวนตนเอง ก่อนหลังเรียน)	
1. 「目標シート」で言ったことができたか。(สิ่งที่เขียนในส่วนแรกสำเร็จหรือไม่)	まだ、わたしはよく日本ごをべんきょうできません。日本ごのききことがわかりませんから(ยัง ฉันเรียนภาษาญี่ปุ่นไม่ได้ เพราะ ฟังภาษาญี่ปุ่นแล้วไม่เข้าใจ) ①
ここで、あなたが書いたものをほかの人に読んでもらって、コメントをもらいましょう。(เมื่อตอบคำถามด้านบนแล้ว ให้เพื่อนอ่านและเขียนคอมเมนต์ด้านล่าง)	
友達のコメント(คอมเมนต์ของเพื่อน)	もつとがんばってください。(พยายามให้มากขึ้นอีก) ②
2. 友達のコメントを読んで、どう思いますか(รู้สึกอย่างไรหลังจากอ่านคอมเมนต์ของเพื่อน)	いいね。(ดีนะ) ③
3. 今何か問題点がありますか。それはどんなものですか。(คิดว่าวันนี้เกิดปัญหาหรือไม่ คืออะไร)	わたしはかいわのはなせることができません。どきどきですから。何をしようか。(ฉันไม่สามารถพูดสนทนาได้ เพราะตื่นเต้น ทำอย่างไรดี) ④
4. 今の自分についてどう思いますか(เขียนความเห็นเกี่ยวกับตัวเอง)	わたしはできないとおもいます。(ฉันคิดว่าทำไม่ได้) ④
5. あなたの次の目標は何ですか。(เป้าหมายต่อจากนี้คืออะไร)	あなた わたしはかいわをできたいです。(อยากพูดสนทนาได้) ⑤

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบจึงทราบได้ว่า นักศึกษา A นั้นมุ่งมั่นตั้งใจเรียนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่คิดได้จากการรับรู้ปัญหาของตนเองในขณะนั้นและเมื่อสิ่งเกิดพฤติกรรมตลอดภาคการศึกษาจะสังเกตได้ว่าเมื่อนักศึกษา A ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในช่วงแรกแล้ว อีกทั้งไม่ได้มั่นใจในตัวเองมากเกินไป และยังมีความพยายามอย่างต่อเนื่อง จึงสามารถกล่าวได้ว่านักศึกษาที่ประเมินตนเองได้ตรงกับกระบวนการประเมินตนเองทั้ง 5 ข้อ และเนื้อหาในการประเมินตรงตามความสามารถที่แท้จริงนั้น จะสามารถเรียนภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเหมาะสม

5.2 การวิเคราะห์การประเมินของนักศึกษา B

ตัวอย่างที่ 2 นักศึกษา B ที่มีการประเมินตนเองไม่สอดคล้องกับกระบวนการประเมิน 5 ข้อ อีกทั้งเนื้อหาในการประเมินไม่ตรงตามความสามารถที่แท้จริง ในตารางต่อไปนี้เป็นบันทึกในสมุดประเมินตนเองในการเรียนครั้งที่ 27 โดยเลข ① - ⑤ ในตารางแสดงขั้นตอนในกระบวนการประเมินตนเองทั้ง 5 ข้อ

ตารางที่ 3 บันทึกในสมุดประเมินตนเองในการเรียนครั้งที่ 27 ของนักศึกษา B

今日の授業目標シート(ส่วนแรกเป้าหมายของวันนี้ ลอกก่อนเรียน)	
1. あなたの今日の目標は何ですか。(เป้าหมายของการเรียนในวันนี้คืออะไร)	せんせいがおしえたことがわかります (เข้าใจสิ่งที่อาจารย์สอน) ①
2. その目標のために、なにをするつもりですか。(ตั้งใจทำอะไรให้เป้าหมายวันนี้สำเร็จ)	まじめにききます (ตั้งใจฟัง) ①
ここで、あなたが書いたものをほかの人に読んでもらって、コメントをもらいましょう。(เมื่อตอบคำถามด้านบนแล้ว ให้เพื่อนอ่านและเขียนคอมเมนต์ด้านล่าง)	
友達のコメント (คอมเมนต์ของเพื่อน)	まじめにべんきょうしています。(เพื่อนเรียนอย่างตั้งใจ) ②
3. 友達のコメントを読んで、どう思いますか (รู้สึกอย่างไรหลังจากอ่านคอมเมนต์ของเพื่อน)	どうも (ขอบคุณ) ③
4. 今日の目標を隣の人に見せてください (ให้เพื่อนอ่านเป้าหมายของวันนี้)	
振り返りシート(ส่วนหลังบทสนทนาเอง ลอกหลังเรียน)	
1. 「目標シート」で言ったことができましたか。(สิ่งที่เขียนในส่วนแรกสำเร็จหรือไม่)	はいできます。(ทำได้) ①
ここで、あなたが書いたものをほかの人に読んでもらって、コメントをもらいましょう。(เมื่อตอบคำถามด้านบนแล้ว ให้เพื่อนอ่านและเขียนคอมเมนต์ด้านล่าง)	
友達のコメント (คอมเมนต์ของเพื่อน)	よくロールプレイしましたね。(Role Play ทำได้ดี) ②
2. 友達のコメントを読んで、どう思いますか (รู้สึกอย่างไรหลังจากอ่านคอมเมนต์ของเพื่อน)	どうも (ขอบคุณ) ③
3. 何か問題点がありますか。それはどんなものですか。(คิดว่าวันนี้มีจุดไหนที่ควรปรับปรุง)	いいロールプレイしました。(วันนี้ Role Play ทำได้ดี) ④
4. 今の自分についてどう思いますか (เขียนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวเอง)	とても、いい。(ดีมาก) ④
5. あなたの次の目標は何ですか。(เป้าหมายต่อจากนี้คืออะไร)	れんしゅうします (จะฝึกฝน) ⑤

แรงจูงใจในการเรียนภาษาของนักศึกษา B คือ ต้องการเรียนคำศัพท์ใหม่เพิ่มเติม ในหัวข้อวัตถุประสงค์การเรียนวันที่ทำการบันทึกคือ สามารถเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ ซึ่งหัวข้อการสอนคือ ไวยากรณ์เรื่องลักษณนาม และในหัวข้อการตัดสินใจพัฒนานตนเองนักศึกษาได้ระบุไว้แต่คลุมเครือ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยดูจากข้อมูลจากภาพเคลื่อนไหวที่บันทึกไว้เป็นข้อมูลความสามารถที่แท้จริงแล้วพบว่า นักศึกษายังใช้ลักษณนามติดขัด ในบทสนทนาสามารถพูดได้ตอบได้เพียงแค่ 2 ครั้งเท่านั้น ซึ่งขัดแย้งกับบันทึกในส่วนของผลที่ได้กลับบันทึกว่า บรรลุวัตถุประสงค์ในวันนี้ อีกทั้งความคิดเห็นของเพื่อนซึ่งกล่าวว่า สามารถทำได้ดี ก็ไม่สอดคล้องกับความสามารถที่แท้จริง จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่า สามารถสังเกตและวิเคราะห์ได้(ข้อ3) และในส่วนของ การตัดสินใจพัฒนานตนเอง(ข้อ5) ก็ยังคลุมเครือ

6. สรุปและอภิปรายผล

จากข้อสอบและผลรวมคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาค วิชาสนทนาของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 21 คน วิชาสนทนา จัดการสอบโดยให้ผู้เรียนสอบครั้งละ 1 คน ให้แสดงบทบาทสมมติ สนทนากับผู้สอน 1 คน และบันทึกข้อมูลด้วยวีดิทัศน์ การประเมินคะแนนอ้างอิงจาก Japan Foundation

[12] โดยประเมินจาก 1. สามารถสนทนาตามโจทย์ในบทบาทสมมติได้หรือไม่ 2. ใช้สำนวนที่ถูกต้องเหมาะสมได้หรือไม่ 3. สามารถคิดเนื้อหาบทสนทนาได้ด้วยตัวเองหรือไม่ 4. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เมื่อบทสนทนาติดขัดได้หรือไม่อย่างไร 5. สามารถใช้วจนภาษาทั้งทางสีหน้าหรือท่าทางการโต้ตอบฝ่ายตรงข้ามได้หรือไม่ อย่างไร

ผู้วิจัยประเมินความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากบันทึกประเมินตนเองและผลรวมคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาควิชาสนทนาของผู้เรียนด้วยวิธี t-test โดยเริ่มจากประเมินข้อมูลบันทึกประเมินตนเองของผู้เรียนพบว่า สามารถแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มที่มีวิธีการประเมินเป็นไปตามกระบวนการการประเมินตนเองทั้ง 5 ข้อ จำนวน 12 คน และกลุ่มที่วิธีการประเมินไม่เป็นไปตามกระบวนการมีจำนวน 9 คน จากนั้นนำผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมาเปรียบเทียบกับผลคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาคได้ผลตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางสรุปการเปรียบเทียบวิธีการประเมินกับผลการเรียน

	คะแนนกลางภาค		คะแนนปลายภาค		ค่า t
	เฉลี่ย	SD	เฉลี่ย	SD	
ประเมินตามกระบวนการ	62.83	16.2	65.56	13.1	-2.74*
ประเมินไม่เป็นไปตามกระบวนการ	80.08	16.1	62.00	20.1	0.39**
*p<.05, **p<.001					

จากตารางพบว่า กลุ่มที่มีวิธีการประเมินเป็นไปตามกระบวนการการประเมินตนเองมีคะแนนกลางภาคเฉลี่ยที่ 62.83 คะแนน คะแนนปลายภาคเฉลี่ยที่ 65.56 คะแนน เพิ่มขึ้น 2.73 คะแนน ส่วนกลุ่มที่วิธีการประเมินไม่เป็นไปตามกระบวนการมีคะแนนกลางภาคเฉลี่ยที่ 80.08 คะแนน คะแนนปลายภาคเฉลี่ยที่ 62.00 คะแนน ลดลง 18.08 คะแนน สรุปได้ว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีวิธีการประเมินเป็นไปตามกระบวนการสูงกว่ากลุ่มที่วิธีการประเมินไม่เป็นไปตามกระบวนการมีความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่น จึงสามารถกล่าวได้ว่า หากมีการประเมินตนเองตรงตามกระบวนการจะช่วยให้พัฒนาความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นได้ดีขึ้น

จากผลการวิจัยข้างต้นทำให้ทราบได้ว่ากลุ่มผู้เรียนที่ประเมินตนเองได้ตรงกับกระบวนการการประเมินตนเองทั้ง 5 ข้อ และเนื้อหาในการประเมินตรงตามความสามารถที่แท้จริงจะสามารถเผชิญปัญหาตรงหน้า เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและสามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นได้ ในขณะที่กลุ่มผู้เรียนที่ประเมินตนเองดีเกินความเป็นจริง แต่ไม่ตรงกับความสามารถที่แท้จริง และประเมินไม่ตรงกับกระบวนการ

การประเมิน 5 ข้อ ส่วนใหญ่ได้คะแนนไม่ดี จึงสรุปได้ว่าจำเป็นต้องหาวิธีชี้แนะให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างเหมาะสมตรงไปตรงมาและต้องมีวิธีสอนที่ตรงตามความสามารถที่แท้จริง

7. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาหลายคนไม่ทราบถึงวัตถุประสงค์การวิจัย จึงทำให้การบันทึกบางส่วนไม่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ อีกทั้งในส่วนของ การประเมินซึ่งกันและกัน มีคำว่า “พยายามเข้า” “ดีนะ” เป็นคำที่เข้าใจยาก แต่มีปรากฏขึ้นหลายครั้ง ดังนั้นผู้วิจัยควรชี้แจงเกณฑ์ในการประเมินแก่ผู้เรียน พร้อมกับสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนต่อไป ทั้งเรื่องความหมาย วิธีการประเมิน และวิธีการประเมินซึ่งกันและกัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] Japan Foundation.2554.Survey Report on Japanese-Language Education Abroad 2009. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.jpof.go.jp/e/japanese/survey/result/dl/2009/2009_03.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: 4 เมษายน 2555).
- [2] Kajita Eiichi. 2010. 教育評価改訂版 (การประเมินการเรียนการสอน ฉบับแก้ไข). Tokyo: yuhikaku Publishing.
- [3] รวีวรรณ ชินะตระกูล, เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และ ไพฑูรย์ ทิมดี. 2547. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2542.วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 3(1), น. 8-15.
- [4] Japan Foundation and Japan Educational Exchanges and Services.2553 The Japanese-Language Proficiency Test. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.jlpt.jp/e/index.html> (วันที่ค้นข้อมูล: 4 เมษายน 2555).
- [5] 3A Network.1998. みんなの日本語初級□本冊(Minna no Nihongo I Honsatsu. Main Textbook Kanji-kana version). Tokyo: 3A Network
- [6] Noda Hisashi. 2005. コミュニケーションのための日本語教育文法 (การสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร). Tokyo: Kuroshio Publishing.
- [7] Makino Akiko, Mizuno Mariko, Tanaka Yone. 2000. みんなの日本語初級□初級 で読めるトピック 25(Minna no Nihongo I Shokyu de Yomeru Topikku 25. Reading Comprehension Text I). Tokyo: 3A Network
- [8] Makino Akiko, Mizuno Mariko, Tanaka Yone. 2003. みんなの日本語初級□聴解タスク 25 (Minna no Nihongo I Chokai Tasuku 25. Listening Comprehension Tasks I). Tokyo: 3A Network
- [9] Tamai Ken. 2005. リスニング指導法としてのシャドーイングの効果に関する研究 (งานวิจัยผลสัมฤทธิ์ของ Shadowing ในการสอนการฟัง). Tokyo: Kazama Shobo.
- [10] Kohno Toshiyuki. 2004. 1日10分の発音練習 (1 nichi 10 pun no Hatsuo Renshu) . Tokyo: Kuroshio Publishing.
- [11] Emiko Ogasa, Yukari Saiki, Fusako Nakamura. 2011. Practice and Evaluation of Intermediate Level Conversation Task. Bulletin of Tokai Institute of Global Education and Research. Kanagawa: Tokai University. 1,p.91-104
- [12] Japan Foundation. 2007. 話すことを教える (Hanasu koto wo Oshieru). Tokyo: Hitsuzi Shobo.